

OPINIONS

Nº 48 - Any 2013

El confessorari

Són quarts de set de la tarda i tot passejant sense rumb, arribo a la plaça que hi ha davant d'una església. Fa calor i, una mica cansada, aprofito la temptació que m'ofereixen els bancs que es troben en ella per seure una estona.

M'agrada observar la gent, com gesticulen quan van acompanyats, la seva manera de vestir, de caminar, d'aturar-se davant un aparador... tot plegat, és una veritable enciclopèdia on, si un vol, pot aprendre sobre la diversitat del comportament de l'esser humà.

Després d'una estona d'estar asseguda, decideixo posar fi al meu descans i m'acosto a la portalada de l'església on sembla hi ha escrita alguna notificació. Res important, es tracta dels horaris previstos per assistir a les litúrgies que es realitzen durant la setmana.

Miro el rellotge: falta quasi un hora perquè se celebri la missa de la tarda però, malgrat és molt d'hora, decideixo baixar el graó que dona pas al cancell on hi ha la porta d'entrada al recinte.

Enlluernada pel sol de fora, només distingeixo tres persones i, cadascuna, en un banc diferent; la llum que sempre resta oberta prop del sagrari i, en un racó, una altra, encesa dins un confessorari.

Una mica estranyada que, en aquestes alçades, encara hi hagi algú que el faci servir i, encuriosida per si el ritual encara és el mateix que es practicava temps enrere, decideixo agenollarme en el lloc destinat a les dones.

El primer que percebo és l'olor a fusta rànica barrejada amb la d'algun producte d'higiene personal que deu fer servir el sacerdot que hi ha dins el confessorari. A través de la reixeta que ens separa em fixo en el seu aspecte. Deu tenir una edat al voltant de la setantena i va vestit amb pantalons foscos i camisa blanca de màniga curta, però, com en altres temps, porta una estola morada que cau a banda i banda del seu pit com a símbol que pot exercir la potestat d'administrar l'absolució i atorgar el perdó a qui li confessi les seves culpes.

Quan s'adona que estic disposada a fer ús del sagrament de la penitència, tanca la llum que sembla ha servit per poder llegir el llibre que té entre mans i, amb el cap lleugerament inclinat i recolzat sobre la seva mà, es disposa a escoltar les meves confidències tot dient...

Mossèn - Ave Maria Puríssima.

Resposta - Sens pecat fou concebuda

Mn. -¿Quant temps fa que no us heu confessat?

R. - Doncs... així com ara, de genolls i a través de la reixeta... uns quaranta anys.

Mn. - ¿Ho he sentit bé? ¿quaranta anys?

R. - Bé... potser si ho conto detingudament uns... trenta quatre. La darrera vegada que ho vaig fer, vaig trobar un capellà que em va preguntar si era soltera o casada. Al respondre casada, em va fer preguntes íntimes i obscenes que per un moment em van deixar col·lapsada. Però, reaccionant de seguida, plena de ràbia i indignació, em vaig plantar davant del confessorari i cridant perquè em sentís la gent que en aquell moment omplia l'església, vaig repetir el que m'havia preguntat, afegint, entre altres coses, que era... ¡¡un degenerat, un desvergonyat i un porc fastigós!!

Malgrat que, aquesta experiència negativa va ocasionar no tornés a agenollar-me mai més en un confessorari: des que van establir el Sagrament del perdó per practicar en comunitat, assisteixo a aquesta litúrgia al voltant de Nadal. Són moments de recolliment i meditació dins l'església, que m'ajuden a posar en ordre: pensaments, dubtes, desitjos...

Mn. - I... ¿com és què, avui, has decidit venir a confessar-te en privat? ¿t'acuses d'alguna cosa o estàs neguitosa per algun sentiment de culpa que oprimeix la teva consciència?

R. - Doncs... no hi ha hagut cap decisió premeditada. Si sóc agenollada aquí, ha estat per un impuls en veure la llumeta encesa del confessorari. En quant si envaeix la meua ànima algun sentiment de culpa o alguna cosa em neguiteixa, diria que, malgrat hi ha hagut molts moments que el desassossec ha aclapat totalment el meu esperit, en aquest moment, predomina en ell... una gratificant sensació de pau.

Sobre el que em pregunta si m'acuso d'alguna cosa... de cop i volta, acusar-me, acusar-me... no se m'acut res... però, ja que sóc aquí, disposada a parlar amb franquesa i rebre els consells que em pugui donar, li agrairé m'ajudi a reflexionar sobre si el que penso, faig o deixo de fer, és correcte o tinc que esmenar alguna cosa.

Mn. - ¿Què et sembla si començo pels 10 Manaments?

R. - Em sembla molt adient.

Mn. - Doncs... comencem pel primer:

“Estimaràs Déu sobre totes les coses i a Ell sols adoraràs”.

¿Estimes Déu i fas palès que l'estimes?

R. - Estimo Déu, però... preguntat així, a boca de canó... només puc respondre que no sempre el meu amor cap a Ell ha estat per damunt de totes les coses. Quan l'amor humà s'ha presentat intensa i apassionadament, causant un sentiment gran i poderós que ha encegat el meu cor hi ha tancat les portes a la raó... no he posat esment en res més, ni tan sols he recordat que Ell existia.

En quant adorar un sol Déu... malgrat veig la fe de molta gent explicant miracles de tal o qual Verge o del sant al qui han pregat... no n'hi ha hagut cap que hagi estat “de la meua devoció”, sempre he pensat que la veneració vers les imatges és una necessitat emocional del devot que necessita creure, i que, l'Església ha permès i permet la pràctica d'aquesta idolatria, perquè ha aportat i segueix aportant, molts beneficis a les seves arques.

Mn. - En això et dono una mica la raó, però, has d'entendre que molta gent necessita alguna cosa tangible a qui poder dirigir-se per pregar o donar gràcies i, les imatges, fan aquesta funció.

Referent a la passió que sembla pot arribar a ennuvolat el teu cor i la teua ment: és humà que, mentre et té atrapada no et recordis que hi ha Déu, però... (malgrat sigui un gran egoisme) no t'oblidis que, recórrer a Ell en moments de desencís pot ajudar a apaivagar la teua ànima.

Segon manament: “No empraràs el nom de Déu en va”.

¿Poses Déu com a testimoni, sense necessitat, per afirmar o negar un fet, malgrat saps que no caldria?. ¿I renegar? ¿tens per costum emprar el seu nom o el que representa el seu cos, amb algun qualificatiu despectiu o fins i tot pudent?.

R. - *Doncs... alguna vegada sí poso Déu com a testimoni sense necessitat i dic alguna paraulota quan estic molt enfadada, però, renegar... no ho he fet en la vida i, quan sento que algú ho fa em desagrada moltíssim.*

Mn. - **Tercer manament: “Santificaràs les festes”.**

¿Dediques les festes per santificar Déu acudint a missa i fent alguna cosa per als altres en nom seu?

R. - *Santificar, santificar... si santificar les festes és... l’haver d’anar a l’Església dies festius a rituals que són els mateixos de fa segles i escoltar sermons avorrits i interminables... doncs... he pecat moltes vegades. La mandra per realitzar la “santificació” ha dominat per damunt “l’obligació”.*

Per mi un dia de festa vol dir: llevar-me una mica més tard, fer xocolata desfeta i torrades per la família, delectar-me amb les ensaimades i coca que he comprat el dia abans i, mentre esmorzem, comentar qualsevol cosa d’actualitat; sortir a fer un vermutet, comprar el dinar que agrada a cadascú, dinar sense presses i a vegades amb algun convidat, fer una llarga sobretaula tot prenent un cafè i fumant una cigarreta, no recordar que hi ha un rellotge i deixar passar el temps de manera agradable en companyia dels qui estimo...

En quant fer alguna cosa per els altres: penso que no cal sigui festa per santificar Déu d’aquesta manera, qualsevol dia és bo per dedicar una estona a qui necessita amor i la nostra ajuda.

Mn. - *Anar a l’Església i oir Missa en dia de precepte és obligació per qualsevol catòlic. No és suficient passar les festes descansant de la rutina diària encara que sigui en família. S’ha de complir amb aquest manament malgrat faci mandra. Sobre el que dius que qualsevol dia és bo per dedicar-lo als demés, res a comentar, exercir les ensenyances del Mestre donant amor als altres, és una bona manera per apropar-nos a Ell encara que no sigui dia de precepte.*

Quart manament: “Honraràs el pare i la mare”.

¿Estimes o has estimat i respectat als pares?.

R. - *Sempre vaig estimar a la mare. Al pare no el vaig conèixer. Va abandonar la mare, per una altra dona, quan jo tenia un mes i, mai més, es va preocupar de mi. Van ser temps de postguerra molt difícils per a tothom però sobre tot per la mare que va quedar amb una recent nascuda als braços.*

El record que tinc d’ella és d’una persona pacient... plena d’amor... i que, malgrat les penúries, sacrificis i retrets de tot tipus, que va haver de suportar manifestats per familiars que em van acollir fins els sis anys; mai la vaig sentir expressar una queixa. Aquesta manera de ser, que persisteix en la meva ment, fa que, en alguna ocasió pensi, amb un mica de remordiment, que potser les meves demostracions afectives no van estar a l’alçada del gran amor que ella em va demostrar.

Mn. - **Cinquè manament: “No mataràs”.**

¿Has comés algun acte on has decidit suprimir o escurçar la vida d’algú?

R. - Per a mi la vida és el do més gran que posseïm. No aprovo l'avortament. Qualsevol obstetra pot aconsellar el que és més adient perquè una dona no quedi embarassada. Crec que, perquè en un moment de follia a que porta el desig, no s'hagi pensat en les conseqüències que es poden derivar d'una unió sexual, no justifica que es posi fi a la vida d'un ser humà. Però, respecto i, no soc ningú per jutjar, les decisions que es poden prendre per circumstàncies... sobre tot, si aquestes, poden afectar greument, el fetus o la mare.

Pel que fa l'eutanàsia: als vint-i-tres anys (llavors era la majoria d'edat), vaig firmar un paper (que encara guardo), en el que demanava no allarguessin la meua vida de manera artificial, que no permetessin el meu patiment, però què, arribada "l'hora" em deixessin morir en pau, que aprofitessin tots els òrgans que poguessin beneficiar a un altre persona i després... m'incineressin.

Segueixo pensant el mateix i per això, he confirmat davant notari, amb la firma d'un document que ara se'n diu "Testament vital", la voluntat inequívoca, de com vull que sigui el meu final; eximint de tota responsabilitat a qui en aquell moment hagi de prendre una decisió.

Mn. - **Sisè manament: "No cometràs actes impurs".**

...Silenci per part del Mossèn...

R. - ¿Què vol dir cometre actes impurs...? ¿És un acte impur satisfer la sexualitat en soledat o amb consentiment d'una companyia? La sexualitat forma part d'una de les expressions de l'ésser humà i, diuen els entesos que, reprimir-la, pot arribar a ocasionar veritables disfuncions en el cos i en la ment. ¿Per què fer ús d'ella ha de ser un acte impur considerat un pecat?

Mn. - Sobre aquest tema hi hauria molt a parlar. Potser tens raó en la teua exposició però, com a sacerdot, i dins un confessional, no puc expressar les meves opinions personals. Si vols, en un altre moment podem dialogar sobre que representa, per cadascú de nosaltres, aquest manament.

Setè manament: "No robaràs".

R. - Aquest, el podem passar de llarg. Mai m'he apropiat de res que pogués pertànyer a un altre.

Mn. - **Vuitè manament: "No diràs falsos testimonis ni mentiràs".**

¿Dius mentides, engrandeixes o inventes fets sense ser veritat?. ¿T'agrada presumir o fer esment de la confiança que s'ha dipositat en tu i empres el "no saps..." o el "jo sé...", sabent pots destruir l'honra d'una persona?. ¿Ets de les que per venjança, tiren la pedra i amaguen la mà actuant de manera sorneguera, induint a altres que facin o diguin el que tu per covardia ets incapaç de fer o dir davant qui et produeix un sentiment d'enveja, gelosia, despit...?

R. - Malgrat l'haver expressat amb sinceritat emocions i sentiments ha estat motiu de males interpretacions i, en conseqüència, d'algun que altre disgust... No practico ni la xafarderia ni la mentida. Potser degut a que la gent que dedica la seva vida a exercir el fariseisme o a deixar anar verí a través de les seves paraules, desenvolupa en mi un veritable sentiment de rebuig i fàstic.

En quant crear dubtes o emetre falsos testimonis que poden fer mal l'honra d'una persona... ni em passa pel cap.

Mn. - **Novè manament: "No desitjaràs la dona del proïsme".**

¿Alguna cosa de la qual pots acusar-te?

R. - ¿Em permet una broma? No he desitjat mai cap dona del proïsme, però... alguna vegada sí, m'hagués agradat arraconar contra una paret i grapejar i besar algun home fins que perdés l'alè.

¿Per què ha de ser pecat deixar-se portar per la imaginació fent fantasies o somiant amb qui sembla podria donar plenitud i un sentit diferent a la teva vida...? En moltes ocasions, per no parar boig, és necessari acudir a elles per omplir el buit que dona la soledat i la falta de rebre o exterioritzar el gran potencial d'estima que portem dins.

Mn. - *Entenc que vols dir, però, malgrat a la vida hi ha d'haver un lloc per a les fantasies, s'ha de procurar no siguin la única cosa que ompli el nostre esperit fent-nos fugir de la realitat. Les conseqüències que pot portar viure en un món irreal podrien ser nefastes per la ment i de retruc per el cos.*

Desè manament: “No desitjaràs els béns del proïsme”.

R. - *Aquest també el podem passar de llarg, per sort, mai he sentit enveja pel que han posseït els altres.*

Mn. - *Bé, doncs... hem acabat d'examinar tots el manaments. ¿Vols que seguim amb algun pecat capital?*

R. - *No cal Mossèn. Crec que, amb el repàs que hem fet dels manaments, ha estat suficient. Celebro haver tingut l'impuls de venir. El parlar amb vostè i rebre les seves paraules, em serviran per reflexionar de tot plegat i, alhora, hauran contribuït a minvar el regust amarg que em va quedar després de l'experiència passada en l'última confessió.*

Mn. - *Me n'alegro que la nostra conversa hagi estat útil. Si un altre dia vols tornar per parlar fora del confessionari, pots fer-ho amb tota tranquil·litat, amb molt gust dialogaré amb tu de qualsevol cosa. I ara, si vols quedar-te a la missa que en uns minuts es celebrarà, et pot servir com a “penitència” pels “pecats” que has confessat, si no, després de la meua absolució, pots marxar en pau... **“Ego te absolvo a peccatis tuis in nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti”.***

Una Opinió personal:

No és la meua intenció fer una descripció dels dos capítols de la Bíblia on es relata que, Moisès, després de quaranta dies i quaranta nits de fer dejuni a la muntanya del Sinaí, va rebre de mans de Yahveh (Déu) els Deu Manaments perquè fossin posats en pràctica pels habitants del poble d'Israel si volien ser perdonats per les disbauxes, de tota mena, a que s'havien acostumat, etc. etc.

Malgrat diuen, van ser escrits al voltant de fa 3.200 anys, el seu contingut, encara és plenament vigent.

En un temps que s'està perdent l'ètica de la convivència; que els forats del sedàs en el qual es jutge un fet cada vegada són més grossos; que hi ha costum en demostrar el que no es creu buscant l'aprovació dels demés i a no a dir el que sí es creu per por del que diran... i que, per comoditat o falta d'estímul, es prefereix seguir endropits en aquesta manera de fer, abans que canviar uns hàbits que farien descobrir una manera de viure més lliure i més satisfactòria...

... L'haver arribat a deslligar-me de tanta falsedat i simulació i poder escriure amb autenticitat, educació i respecte, no deixant de banda lligams que em condicionen però que, alhora, no sabotegen la meua ment per poder manifestar el que penso i sento... no té preu.

*Malgrat aquesta llibertat... si algun dia el meu esperit se sent molt angoixat... sé que un dels llocs on el puc apaivagar és... **EL CONFESSIÓARI.***

Mª Mercè Usón.